

Aleksis K

Unohdettu iskä

Taatto harmajahapsi lepäsi tutisevin päin ja vapisevin käsin pielusta vasten.

– Voevoevoe, pääsi hänen krahisevista keuhkoistaan hento voihkaisu. Se oli kuin ujo, anteeksipyytävä viesti maailmalle, mutta ei sitä kukaan kuullut. Ei ollut lapsukaisia telmimässä ympärillä, ei näkynyt hellää vaimoa tuomassa kylmää käärettä kuumalle otalle. Jos olisi näkynytkin, on jotakuinkin varmaa, että vaimo olisi tullut taas kotiin ympäripäisään ryyppyreissuiltaan, ajaisi isän ja lapsukaiset ulos sateeseen ja hajottaisi sisustuksen.

Mutta ketään ei siis ollut. Taatto harmaahapsi lojui yksin ja hyljättynä pienen töllin ankeassa synkkyudessa, vaikka oli isänpäivän aatto.

Niin, isänpäivä, välähti sumenneessa aivossa. Muut isät viettivät sitä onnellisina perheensä keskellä, saivat kahvit vuoteeseen ja kirjan ja tohvelit lahjaksi. Mutta hänellä ei olisi mitään eikä ketään. Vain se oli yhteistä muiden isien kanssa, että hänkin makasi vuoteen pohjalla, mutta sairauden raihnauttamana eikä aamukahvitarjoilua odottelemassa. Maksakirroosi oli vienyt maksan ja tupakka muut sisuskalut – lieneekö aidsin paikoin vaivanut.

Hämärtynein mielin paappa muisteli menneisyyttään. Mieleen palasivat sotienjälkeiset latotanssit, kretonki, kuutamot, heinäladot, kaikki. Kyllä hänkin oli silloin useasti isäksi yrittänyt, itse asiassa hoitanut juuri ne isän velvollisuudet, jotka hän velvollisuudeksi koki, monet yöt valvonut niissä puuhissa lihaa säästämättä ja

laadusta tinkimättä, kuten hänellä oli tapana sanoa.

Ja arvelipa hän erinäisiä kertoja onnistuneensakin. Mutta silloin ei vielä isänpäivää tunnettu, eikä kukaan palkinnut isukin vaivoja. Ei, päinvastoin, appivaarit ja vallesmannit haulikolla tähtäilivät, kirveen kanssa ajoivat ja lyöneetkin olisivat, jos olisivat kiinni saaneet. Aina oli tullut lähtö jonkin: ensin piti karata housut kintuissa pihalle, sitten kaupunkiin, edelleen Ruotsiin, pari kertaa Etelä-Amerikkaan, ja olipa muutama vuosi kulunut muukalaislegioonassakin.

Ja tässä hän nyt makasi, yksin ja hyljättynä, isänpäivän aattona. Ei tulisi Villikarjun ritarikunnan kunniamerkkiä laakerinlehtien kera, ei kutsua presidentinlinnaa suurperheen päämiehenä, ei edes isänpäivälahjaa.

Kunnes yhtäkkiä, juuri kun lauantaiehtoo kääntyi sunnuntaiaamuksi, isänpäiväksi, ovelta kuului koputus.

Vaivalloisesti vanhus vääntäytyi ylös punkan pohjalta, raahautui ovelle ja avasi. Ja mitä ihmettä? Sankka parvi nuoria ihmisiä, poikia tyttöjä ynnä muita sellaisia siellä oli jonossa tulossa onnittelemaan iskävaaria.

– Onnea onnea onnea vaan, punainen tupa ja perunamaa, ne lauloivat yhteen ääneen ja rupesivat sitten kiivaasti kyselemään, joko kansaneläke oli tullut, kun nääs tarttis vähän hintaa.

Voi sitä tunnetta, voi. Ei voinut taatto enää pidätellä, vaikka oli raavas mies. Ryyppyinen poski kastui ja leuka havisi syksyisessä tuulessa. Siitä tuli sittenkin oikea isänpäivä.